

Context and Metaphorical Creativity:

Application of Pressure of Coherence in Metaphor Diversity in Persian Journalistic Texts from a Cognitive-Semantic Point of View

Mahmood Naghizadeh*

Abstract

Context is considered a crucial factor in constructing metaphorical meaning in a dynamic discourse situation. Drawing on Kovecses's idea of "pressure of coherence", the current paper sets out to study the role of context in recruiting metaphorical expressions in newspaper articles and headlines. Data is gathered from newspapers and news websites in Iran, then based on Kovecses' model (2015), the kind of context that triggers metaphor is specified and the data is analyzed using the tenets of Cognitive Semantics. With regard to the research questions, the paper has come to the conclusion that novel metaphorical expressions are recruited under two kinds of pressure; namely, the pressure of context (culture, ideology, climate, geography, discourse topic, discourse elements, spatial and temporal context) and the pressure of body. Furthermore, some factors such as cultural components, body structure and invariance principle may impose constraints on the way mappings are done between domains in metaphorical expressions. Finally, priming as a cognitive process can prompt the use of particular metaphors both universally using shared bodily experiences and/or locally using unique bodily features such as physical paralysis, blindness and left-handedness.

Keywords: context, metaphorical creativity, pressure of coherence, journalistic texts, Cognitive Semantics.

* Assistant professor of Linguistics, Payame Noor University, Tehran, Iran, mahmood_naghizadeh@yahoo.com, m.naghizadeh@pnu.ac.ir

Date received: 07/05/2024, Date of acceptance: 13/07/2023

Introduction

In Cognitive-Semantic approach, distinctive embodied experience and differential contextual features in discourse are regarded as the main sources of metaphorical creativity in language. Kovecses (2015:5) put these two influential elements of metaphorical creativity under the cover term "pressure of coherence". When people metaphorically conceptualize a conceptual domain in a situation, they are under the "pressure of coherence" (Kovecses, 2005). What this means is that they are to obey two simultaneous pressures: the pressure that derives from the human body and the pressure of the global and local context in which the conceptualization takes place (Kovecses (2015:93). It should be mentioned that mapping of features in this kind of conceptualization is not ad hoc or arbitrary, but obeys the limitations posed by invariance principle. Lakoff and Turner (1989: 199-204) define the invariance principle as: "Metaphorical mappings preserve the cognitive topology of the source domain, in a way consistent with the inherent structure of the target domain". Meanwhile, priming as a cognitive procedure which comes from our frequent embodied experience and everyday routines triggers the use of metaphors in discourse (Kovecses, 2015:191). In the present paper we aim to analyze Persian newspaper article and headlines based on tenets of cognitive semantics and we try to find appropriate answers for the following questions:

1. How does situational (physical, linguistic, cultural, social) context influence the creation of novel metaphors in Persian newspaper articles and headlines?
2. What roles do body and physical components play in creating metaphors in Persian newspaper articles and headlines based on the "pressure of coherence"?
3. How does speakers' knowledge of discourse elements influence creating novel metaphors in Persian newspaper articles and headlines?
4. What are the roles of priming and invariance principle in creating metaphors in Persian newspaper articles and headlines?

Material and Method

Drawing on Kovecses's idea of "pressure of coherence", the present paper tries to study the role of context in creating and understanding metaphorical expressions in newspaper articles and headlines. Data containing 27 headlines and news texts on economy, politics, religion and sports is collected from the newspapers and news websites. The analysis is carried out descriptively using tenets of Cognitive Semantics such as

embodiment of meaning and other cognitive procedures such as priming and invariance principle.

Result and Discussion

Metaphor as a linguistic, literary and cognitive device can play a significant role in persuading people and forming axiological systems in language (Charteris-Black,2004). In the present research, we try to find how context an embodiment can play roles in recruiting metaphors in Persian newspaper articles and headlines. The main assumption in this research is that based on the relation between universal embodiment theory, differential experiences and various context, Kovecses's principle of coherence accounts for the variety of metaphorical expressions in natural discourse. To reach this aim, we made use of Cognitive-Semantic framework and cognitive procedures such as "invariance principle" and "priming". Using Kovecses's (2015) model of contextual factors in analyzing the data indicates that different contextual factors are at work when we try to produce or understand metaphorical expressions. Besides, novel metaphorical expressions are derived from the interaction between context (situational, linguistic, conceptual-cognitive and bodily context) and embodiment.

Conclusion

Regarding the research questions, the results showed that novel metaphorical expressions are formed and comprehended under two kinds of pressure: the pressure of context and the pressure of body. Besides, the way mappings are done between domains in metaphorical expressions are constrained by some factors such as cultural components, body structure and invariance principle. Finally, since human body and physical properties of human beings operate both universally and locally, priming as a cognitive process can prompt the use of particular metaphors in two different ways. For instance, when we address the shared bodily experience of human beings, body acts as an element of "pressure of coherence"(Kovecses, 2015) and triggers the production of metaphors that originate from the conceptual metaphor "society as human body" (Musolff,2019) and that are common among a large group of people. On the other hand, unique bodily features such as physical paralysis, blindness and left-handedness which are considered as individual bodily specificities can have an influence on which metaphor to be used by particular people. Therefore, it seems that the results in this article go against the traditional view that body and context are in a diametrical opposition in creating metaphorical expressions.

Bibliography

- Abedi, Mahmoud, Beg Jani, Abbas (1391) To wear Ear-ring in Persian History and Literature. *Adabe Farsi*, 2(10), 1-20. [In Persian]
- Aghabozorgian Masoumkhani, Arash, Iraj, Maryam and Ameri, Hayat (1401).The Study of Metaphorical Creativity Devices in Contemporary Persian Poetry from the Perspective of Cognitive Semantics. *Language Studies*, Vol. 13, No. 1, 1-27. [In Persian]
- Anvari, H. (2004). *Sokhan Dictionary*. Tehran: Sokhan Publication. [In Persian]
- Benczes, R. (2010). Setting Limits on Creativity in the Production and Use of Metaphorical and Metonymical Compounds. In Sascha Michel and Alexander Onysko (eds.), *Cognitive perspectives on Word Formation*, 219–242. Berlin and New York: Mouton de Gruyter.
- Charteris-Black, J. (2004). *Corpus Approaches to Critical Metaphor Analysis*. London: Palgrave Macmillan
- Clausner, T. and Croft W. (1997). Productivity and Schematicity in Metaphors. *Cognitive Science*, 21(3): 247–282.
- Dehkhoda, A. (1931). *Dehkhoda Dictionary*. Tehran, Tehran University. [In Persian] Retrieved from: <https://abadis.ir/dehkhoda/>
- Dolatabadi, Hadi, Ayoobi, Hojatollah (1396) Right and left duality: backgrounds, features and genesis in politics. *Contemporary political studies*, 8(24), 125-142. [In Persian]
- Fauconnier, G. and Turner, M. (2002). *The Way We Think*. New York: Basic Books.
- Fillmore, Ch. J. (1982). Frame Semantics. In The Linguistic Society of Korea (ed.), *Linguistics in the Morning Calm*, 111–137. Seoul: Hanshin.
- Gibbs, R. W. (2003). Prototypes in Dynamic Meaning Construal. In J. Gavins and G. Steen (eds.), *Cognitive Poetics in Practice*, 27–40. London: Routledge.
- Gibbs, R. W. (2006). *Embodiment and Cognitive Science*. New York and Cambridge: Cambridge University Press.
- Goatly, A. (2007). *Washing the Brain: Metaphor and Hidden Ideology*. Amsterdam: John Benjamins.
- Grady, J. (1997). *Foundations of Meaning: Primary Metaphors and Primary Scenes*. Ph.D. diss., Department of Linguistics, University of California at Berkeley.
- Karimi, Morteza and Ahmadi, Seyed Morteza (2013).Security consequences caused by environmental hazards (earthquake) in Tehran metropolis. *Protection-security research*, vol 2, No 7, 79-104. [In Persian]
- Klopf, D. W. & Cambrar. E. (1979) Communication Apprehension among College Students in America, Australia, Japan, and Korea. *Journal of Psychology*, 102, 27-3 1.
- Koller, V. (2004). *Metaphor and Gender in Business Media Discourse: A critical Cognitive Study*. Basingstoke and New York: Palgrave.
- Kövecses, Z. (2005). *Metaphor in Culture. Universality and Variation*. Cambridge-New York: Cambridge University Press

287 Abstract

- Kövecses, Z. (2009). Metaphor, Culture, and Discourse: the Pressure of Coherence. In Andreas Musolff and Jrg Zinken, (eds.), *Metaphor and Discourse*, 11–24. London: Palgrave Macmillan
- Kövecses, Z. (2010). A New Look at Metaphorical Creativity in Cognitive Linguistics. *Cognitive Linguistics*, 21(4): 663–697.
- Kövecses, Z. (2015). *Where Metaphors Come from. Reconsidering Context in Metaphor*. Oxford-New York: Oxford University Press.
- Lakoff, G. & Johnson, M. (1980). *Metaphors We Live by*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Lakoff, G. and Turner, M. (1989). *More Than Cool Reason: A Field Guide to Poetic Metaphor*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Moeen, m. (2003). *A Persian Dictionary*. Tehran: Zarin Publication. Retrieved from: <https://abadis.ir/moeen/> [In Persian]
- Musolff, A. (2017). Metaphor, irony and sarcasm in public discourse. *Journal of Pragmatics*, 109, 95–104.
- Musolff, A. (2019). Creativity in Metaphor Interpretation. *Russian Journal of Linguistics*, 23(1), 23-39. doi: 10.22363/2312-9182-2019-23-1-23-39
- Negaraesh, Hossein (1384). Earthquake, cities and faults. *Geographic Reasearches*, vol 37(52), 93-110. In Persian
- Poorebrahim, Shirin, Ghiasuan, Maryam Sadat (1392). An Analysis of Poetic Creativity of Hafiz in Conceptualization of LOVE. *LCQ* 2013; 6 (23): 59-82. [In Persian]
- Prince, V. and Ferrari, S. (1996) ‘A Textual- Clues Approach for Generating Metaphors as Explanations by an Intelligent Tutoring System’, in S. Botley *et al.* (eds), *Proceedings of Teaching and Language Corpora 1996* (Lancaster: University Centre for Computer Corpus Research on Language), pp. 217–32.
- Rakova, M. (2003). The Extent of the Literal: Metaphor, Polysemy and Theories of Concepts. London: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1057/9780230512801>
- Sakuragi, T. (2004). Association of Culture with Shyness among Japanese and American University Students. *Perceptual and Motor Skills*, 98(3,Pt1), 803–813. <https://doi.org/10.2466/PMS.98.3.803-813>
- Segrave, O J. (2000). The Sports Metaphor in American Cultural Discourse, Culture, Sport, Society: *Cultures, Commerce, Media, Politics*, 3:1, 48-60
- Semino, E. (2008). *Metaphor in Discourse*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Sinha, Ch. (2007). Cognitive Linguistics, Psychology, and Cognitive Science. In D. Geeraerts and H. Cuyckens (eds.). *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics*, 1266–1294. New York: Oxford University Press.
- Sperber, D. and Wilson, D. (1995). *Relevance: Communication and Cognition*. Cambridge, MA: Blackwell.
- Sperber, D. and Wilson, D. (2008). A Deflationary Account of Metaphor. In R. Gibbs (ed.). *The Cambridge Handbook of Metaphor and Thought*, 84–105. New York: Cambridge University Press.

- Stern, J. (2008). Metaphor, Semantics, and Context. In: Gibbs, Jr. RW, ed. *The Cambridge Handbook of Metaphor and Thought*, 262-279. New York: Cambridge University Press.
- Sullivan, K. (2013). *Frames and Constructions in Metaphoric Language*. Amsterdam: John Benjamins.
- Van Dijk, T. (2009). *Society and Discourse: How Social Contexts Influence Text and Talk*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Yu, N. (2008). Metaphor from Body and Culture. In Raymond Gibbs (ed.), *The Cambridge Handbook of Metaphor and Thought*, 247–261. New York: Cambridge University Press.
- Zinken, J. (2007). Discourse Metaphors: The Link between Figurative Language and Habitual Analogies. *Cognitive Linguistics*, 18(3): 445–466.

بافت و خلاقیت استعاری:

کاربست اصل فشار انسجام بر تنوع استعاره‌ها در متون خبری زبان فارسی در چارچوب معناشناسی شناختی

محمود نقی‌زاده*

چکیده

بافت عنصری اساسی در خلق معنای استعاری در موقعیت‌های گفتگویی پویا تلقی می‌شود. نوشتار حاضر با هدف بررسی نقش عناصر بافتی در ایجاد خلاقیت استعاری در عناوین و متون خبری زبان فارسی با بهره‌مندی از اصل فشار انسجام کووچش (۲۰۱۵) انجام می‌شود. داده‌های مورد نیاز از سایت‌های خبری کشور جمع‌آوری شده و بر اساس الگوی بافتی کووچش (۲۰۱۵)، نوع بافت دخیل در ایجاد عبارات استعاری تعیین می‌گردد و سپس در چارچوب معناشناسی شناختی مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند. نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که خلق استعاره‌های بدیع در متون خبری مورد مطالعه تحت تأثیر عناصر مربوط به فشار بافتی از قبیل مؤلفه‌های فرهنگی، ایدئولوژی، آب و هوا، جغرافیا، موضوع گفتمان، عناصر گفتمانی، بافت مکانی و زمانی گفتمان و همچنین تحت تأثیر فشار بدنمندی صورت می‌پذیرد. در این میان، پیش‌زمینه‌سازی به عنوان فرایندی شناختی بر مبنای تجارب بدنمند مشترک بین افراد یک جامعه (بافت همگانی) و یا بر پایه ویژگی‌های منحصر به فرد جسمانی نظیر معلولیت جسمی، نابینایی و چپ‌دستی به عنوان بافت محلی شرایط مناسب جهت بکارگیری عبارات استعاری خاصی را فراهم می‌نماید. به علاوه، نگاشت مفهومی در متون خبری بررسی شده تابع محدودیت‌هایی است که از جانب فرهنگ، ساختار بدن و اصل ناوردایی اعمال می‌شود.

کلیدواژه‌ها: بافت، خلاقیت استعاری، فشار انسجام، متون خبری، معناشناسی شناختی

* استادیار، گروه زبان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران، mahmood_naghizadeh@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۲/۱۸، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۴/۲۳

۱. مقدمه

استعاره مفهومی به عنوان نگاشت ذهنی میان حوزه مبدأ و حوزه مقصد را نباید صرفاً پدیده‌ای متعارف و ایستا در نظر گرفت زیرا این طرز تلقی راه را بر تفسیر عبارات استعاری بدیع در گفتمان می‌بندد (کووچش، ۲۰۰۹، Kovecses). منظور از استعاره‌های بدیع یا خلاقانه دسته‌ای از عبارات با معنای مجازی هستند که خلق آنها مستلزم تلاش شناختی و ارتباطی توسط گوینده و درک آنها مستلزم تلاش تفسیری از ناحیه شنونده یا خواننده می‌باشد (موزلف، ۲۰۱۹، Musolff). این فرایند ممکن است با کاربرد سازوکار یکپارچگی معنایی (conceptual integration) یا پیوندها (blends) در فضاهای ذهنی (فوکونیه و ترنر، ۲۰۰۲، Fauconnier and Turner) و یا با بهره‌گیری از استنباط کاربردشناختی (pragmatic inferencing) از طریق کاربرد کنایه و طعنه (irony and sarcasm) (Musolff, 2017) همراه باشد.

در ایجاد خلاقیت استعاری دو عامل تجربیات جسمانی و بافت نقش تعیین کننده دارند (کووچش، ۲۰۰۵: ۲۳۲؛ گبیز، ۲۰۰۵: ۳۷، Gibbs). با این وجود، پژوهشگران حوزه شناختی در مطالعه استعاره مفهومی، بیشتر به بررسی عامل بدنمندی در ایجاد استعاره پرداخته و نقش بافت در خلق و درک استعاره‌ها کمتر مورد کنکاش قرار گرفته است (کووچش، ۲۰۱۵: ۹۹). نادیده گرفتن بافت گفتمان و نقش آن در ایجاد استعاره‌های مفهومی در سال‌های اخیر مورد انتقاد پژوهشگران حوزه استعاره (کلوسنر و کرافت، ۱۹۹۷، Clausner and Croft؛ راکووا، ۲۰۰۳، Rakova؛ سمینو، ۲۰۰۸، Semino؛ زینکن، ۲۰۰۷، Zinken) بوده است. آنها بر این باورند که جنبه‌های مهمی از استعاره وجود دارد که بدون در نظر گرفتن نقش بافت و گفتمان طبیعی قابل دستیابی نیستند. در مورد نقش بدن در ایجاد استعاره، یو (۲۰۰۸) بر این باور است که ویژگی‌ها جسمانی و تجارب بدنمند مشترک افراد در فرهنگ‌های مختلف و مفهوم‌سازی مشابه از رویدادهای پیرامون منتج به خلق و درک عبارات استعاری شبیه به هم در جوامع مختلف می‌شود (Yu, 2008: 247). با این وجود، ویژگی‌های فردی نظیر آگاهی از محیط، حافظه متفاوت، دغدغه‌ها و علاقه‌مندی‌های متمایزی نیز وجود دارد که باعث ایجاد تجارب گوناگون و در نتیجه خلق عبارات استعاری متنوع می‌شود (Kovecses, 2005: 241-243). علاوه بر مؤلفه‌های مربوط به تجارب بدنمند متمایز، عامل دیگری که منشأ ایجاد خلاقیت در زبان محسوب می‌شود ویژگی‌های بافتی متنوع در گفتمان می‌باشد. از جمله عناصر بافتی که بر ایجاد و درک استعاره‌های خلاقانه مؤثر هستند می‌توان به بافت زبانی بلافصل، دانش ما راجع به پدیده‌های موجود در گفتمان، بافت فیزیکی، بافت اجتماعی و بافت فرهنگی گفتمان اشاره کرد

(Kovecses, 2010). کووچش (۲۰۱۵: ۵۱) تأثیر دو عامل فوق در ایجاد خلاقیت و مفهوم‌سازی استعاری در موقعیت‌های طبیعی را تحت عنوان اصل "فشار انسجام" (pressure of coherence) مورد مطالعه قرار می‌دهد. منظور از فشار انسجام «تأثیر دو عامل فشار بدنمندی و فشار بافتی می‌باشد که تحت تأثیر فرهنگ بومی قرار داشته و تجربیات ما از جهان پیرامون را در بر می‌گیرد». این فشار دوگانه منجر به تلاش گویشوران برای همسو شدن یا انسجام با ویژگی‌های بدنی و مؤلفه‌های فرهنگی در مطابقت میان حوزه‌ها می‌شود. نکته‌ای که باید بر آن تأکید کرد این است که مطابقت ویژگی‌ها در این نوع مفهوم‌سازی به صورت تصادفی یا اختیاری صورت نمی‌گیرد، بلکه تابع محدودیت‌ها و شرایطی است که لیکاف و ترنر (۱۹۸۹) تحت عنوان اصل ناوردایی (invariance principle) از آن یاد می‌کنند. بر این اساس، در نگاشت میان حوزه مبدأ و حوزه مقصد ساختار کلی حوزه‌ها باید حفظ شود (Lakoff & Turner, 1989: 199-204). در همین چارچوب، پیش‌زمینه‌سازی (priming) که از فرایندهای شناختی محسوب شده و از تجارب بدنمند مشترک افراد در یک جامعه نشأت می‌گیرد در جهت فراهم آوردن شرایط مناسب برای کاربرد استعاره‌ای خاص در شرایط موقعیتی واقعی نقش مؤثر دارد (Kovecses, 2015: 191). مطالعه حاضر تلاشی است در جهت بررسی آن دسته از مؤلفه‌های بافتی که با وجود معنای بدنمند مشترک میان افراد جامعه به ظهور خلاقیت در عبارات استعاری کمک می‌کنند. در این پژوهش با بهره‌مندی از اصل فشار انسجام کووچش (۲۰۱۵) و در چارچوب معناشناسی شناختی به کنکاش درباره عناصر بافتی دخیل در بروز و ظهور خلاقیت استعاری در متون خبری در زبان فارسی خواهیم پرداخت. در ادامه تلاش خواهیم کرد در چارچوب این نظریه به سوالات زیر پاسخ دهیم.

۱. بافت موقعیتی (فیزیکی، زبانی، فرهنگی، اجتماعی) گفتمان چگونه باعث خلق استعاره‌های بدیع در متون خبری زبان فارسی می‌شود؟
۲. بدن و مؤلفه‌های جسمانی به عنوان بافت گفتمان در راستای اصل فشار انسجام چه نقشی در ایجاد خلاقیت در استعاره‌های مفهومی در متون خبری زبان فارسی دارد؟
۳. دانش گویشوران راجع به عناصر موجود در گفتمان چگونه در خلق و درک استعاره‌های بدیع در متون خبری زبان فارسی مؤثر است؟
۴. تأثیر دو عامل پیش‌زمینه‌سازی و اصل ناوردایی در کاربرد خلاقیت استعاری در متون خبری زبان فارسی چگونه است؟

۲. پیشینه پژوهش

پیشینه مطالعات مربوط به نقش بافت در استنباط منظور گوینده در عبارات استعاری را می‌توان در حوزه کاربردشناسی و در آثار بنیادین فیلسوفانی نظیر آستین، گرایس و سرل در اواسط قرن بیستم یافت. در نظریه‌الگوی کاربردشناختی معیار در استعاره (The Standard Pragmatic Model of Metaphor) گرایس (۱۹۷۵) و سرل (۱۹۹۳) به نقل از استرن (۲۰۰۸) با تأکید بر نقش بافت به عنوان عامل تعیین کننده در خلق معنا و درک منظور گوینده ادعا نمودند که معنای مورد نظر گویشوران در نیت و حالات روحی آنها نهفته است (Stern, 2008: 266). در همین چارچوب و با بهره‌گیری از رویکردی کاربردشناختی، اسپربر و ویلسون (Sperber and Wilson, 1995) ابتدا در نظریه ربط (Relevance Theory) به طور مبسوط به بررسی زبان و شناخت پرداخته و بر نقش کلیدی بافت گفتمان در درک پارگفت‌های استعاری تأکید کردند. در ادامه، آنها با ارائه نظریه انقباضی استعاره (deflationary theory) ادعا نمودند که فهم عبارات استعاری یک فرایند استنباطی است و منتج به برداشت معنای خاصی می‌شود که با عناصر بافتی موجود در گفتمان مطابقت دارد (اسپربر و ویلسون، ۲۰۰۸).

موضوع خلاقیت در استعاره بر مبنای اصل بدنمندی معنا و در چارچوب معناشناسی شناختی در زبانهای مختلف نظیر انگلیسی (Gibbs, 2003; Lakoff & Turner, 1989; Musolf, 2009) چینی ماندارین (Yu, 2008) و زبان فارسی (آقابزرگیان معصوم‌خانی و همکاران، ۱۴۰۱؛ پورابراهیم و غیاثیان، ۱۳۹۲) مورد بررسی قرار گرفته است. اما مطالعات محدودی در باب نقش بافت در ایجاد استعاره‌های بدیع انجام شده است که از آن جمله می‌توان به سمینو (Semino, 2008)، بنچز (Benczes, 2010)، کولر (Koller, 2004) و کووچش (۲۰۰۵، ۲۰۰۹، ۲۰۱۵) اشاره کرد. از نظر سمینو (۲۰۰۸) خلاقیت استعاری در صورت‌های زبانی نظیر روزنامه‌نگاری به واسطه ابزارهای چهارگانه پیچیده‌سازی (elaboration)، گسترش (extension)، پرسش (questioning) و ترکیب (combining) در محتوای مفهومی حوزه مبدأ انجام می‌گیرد. وی موضوع خلاقیت استعاری را با توجه به نقش مقوله فرهنگ در ایجاد عبارات استعاری مورد بررسی قرار داده و معتقد است خلاقیت استعاری دارای صورت‌ها و کارکردهای مختلف می‌باشد.

انگیزه یا هدف کاربرد عبارات استعاری از موضوعاتی است که پژوهشگران حوزه استعاره از منظرهای متفاوت به آن پرداخته‌اند. در این باب، کولر (۲۰۰۴) از دیدگاهی جامعه‌شناختی به پدیده خلاقیت استعاری می‌نگرد و با ایجاد پیوند میان استعاره شناختی و تحلیل گفتمان انتقادی

شیوه‌ای نوین در مطالعه استعاره به دست می‌دهد. وی با تحلیل حجم بالایی از متون اقتصادی به این نکته می‌پردازد که چگونه استعاره‌های مربوط به جنگ، ورزش و تنازع بقا برای تبدیل گفتمان تجارت و سایر امور اجتماعی به مقوله‌ای مردانه دست به دست هم می‌دهند. اما بنچز (۲۰۱۰) با طرح این سوال که چرا انگلیسی‌زبانان با وجود عباراتی غیراستعاری نظیر navel و metal detecting تمایل دارند عبارات استعاری مانند belly button و land fishing را به کار ببرند به این نکته اشاره می‌نماید که تفکر استعاری و مجازی از جمله توانایی‌های ذاتی بشر بوده و انگیزه یا علت خلق این عبارات می‌تواند امکان فشردگی اطلاعات، ظرافت، تأثیر بافت، قابلیت یادآوری آسان‌تر و قیاس با سایر عبارات زبانی باشد.

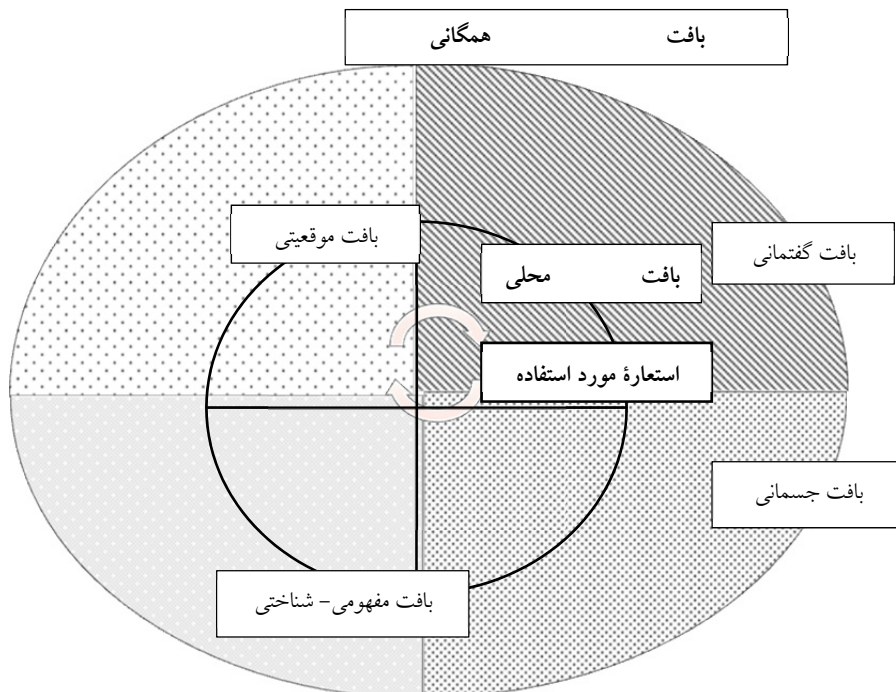
یکی از زبان‌شناسانی که موضوع خلاقیت در استعاره را به طور مبسوط مورد مطالعه قرار داده است زولتان کووچش می‌باشد. کووچش (۲۰۰۵) بین خلاقیت استعاری بر پایه حوزه مبدأ و خلاقیت استعاری بر پایه حوزه مقصد تمایز قائل شده و خلاقیت استعاری مبدأ-بنیاد را به خلاقیت درون مبدأ و برون مبدأ تقسیم می‌نماید. وی بر این باور است که تأثیر محیط و شرایط اجتماعی در مفهوم‌سازی استعاری را نمی‌توان انکار کرد. در مطالعه‌ای دیگر کووچش (۲۰۰۹) به بررسی استعاره و خلاقیت استعاری پرداخته و عوامل بافتی تعیین کننده در ایجاد عبارات استعاری بدیع از جمله بافت فیزیکی و گفتمانی و همچنین مؤلفه‌های فرهنگی و اجتماعی را مورد کنکاش قرار داده است. کووچش (۲۰۱۵) عوامل بافتی دخیل در خلق استعاره‌ها در یک گفتمان طبیعی را به عوامل موقعیتی، عوامل زبانی، عوامل مفهومی-شناختی و عوامل جسمانی تقسیم‌بندی می‌نماید و معتقد است در استعاره مفهومی نباید تنها به وجود نگاشت میان دو حوزه مبدأ و مقصد بسنده کرد. از نظر وی ساخت معنای استعاری تا حد زیادی به بافت گوینده و شنونده وابسته است.

از میان مطالعات محدودی که در زبان فارسی در زمینه خلاقیت استعاری انجام شده است می‌توان به پوراابراهیم و غیاثیان (۱۳۹۲) اشاره کرد که در چارچوب زبان‌شناسی شناختی و با کمک شاخص‌های چهارگانه گسترش، پیچیده‌سازی، پرسش و ترکیب (Kovecses, 2010) انجام شده است. آنها با هدف کشف شاخص‌های تأثیرگذار در مفهوم‌سازی عشق به بررسی خلاقیت‌های استعاری در دیوان حافظ پرداخته‌اند. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که تفاوت زبان شعر و زبان روزمره در کاربرد خلاقانه مفهوم‌سازی‌های استعاری، جاندارپنداری، استعاره‌های تصویری و مجاز مفهومی است. به علاوه، از میان چهار شاخص استعاره‌های مفهومی شعری، ترکیب و پیچیده‌سازی قدرتمندترین و پرسش ضعیف‌ترین شاخص است.

آقابرگیان معصوم‌خانی و همکاران (۱۴۰۱) نیز بر مبنای الگوی خلاقیت استعاری لیکاف و ترنر (۱۹۸۹) به مطالعه خلاقیت استعاری در اشعار سیمین بهبهانی، فروغ فرخزاد و فریدون مشیری پرداخته‌اند و به این نتیجه رسیده‌اند که ابزار ترکیب در مجموع نمونه‌ها بیشترین کاربرد را دارد. از طرف دیگر شاعران معاصر ضمن به‌کارگیری جداگانه ابزارهای خلاقیت استعاری، در مواردی نیز از کاربرد توأمان این ابزارها بهره برده‌اند. تحقیق حاضر همسو با مطالعات ذکر شده و با بهره‌گیری از رویکرد شناختی به کنکاش در باب استعاره‌های بدیع می‌پردازد، اما آنچه این پژوهش را از مطالعات پیشین در زمینه خلاقیت استعاری در زبان فارسی متمایز می‌سازد بررسی نقش مؤلفه‌های بافتی در کنار بهره‌مندی از اصل بدنمندی (embodiment principle) معنا در یک چارچوب علمی به نام اصل فشار انسجام (کووچش، ۲۰۱۵) و همچنین کنکاش راجع به استعاره‌های بدیع در متون خبری زبان فارسی است.

۳. چهارچوب نظری پژوهش

بافت یا آنچه ون دایک "الگوی بافتی" (contextual model) می‌نامد یک "الگوی شناختی آرمانی" (ideal cognitive model) از موقعیتی می‌باشد که کنش ارتباطی در آن رخ داده و مشتمل بر موقعیت زمانی-مکانی، رخداد و عوامل فردی، اجتماعی و ذهنی دخیل در گفتمان است (ون دایک، ۲۰۰۹: ۲۹). (Van Dijk). از میان الگوهای متعددی (آرگون بوهلر، ۱۹۳۴ نقل در کووچش (۲۰۱۵)، سینها، ۲۰۰۷، Sinha، کووچش، ۲۰۱۵) که در زمینه نقش بافت در بیان نیت گوینده و مفهوم‌سازی استعاری ارائه شده است، الگوی کووچش (۲۰۱۵) به عنوان مبنا در این تحقیق قرار گرفته است زیرا این الگو از دیدگاه شناختی، در راستای اصل فشار انسجام و با تکیه بر دو اصل بدنمندی معنا و عامل بافت به بررسی استعاره پرداخته است و از این حیث با اهداف مطالعه حاضر مطابقت دارد. بر اساس این الگو، جایگاه تجارب بدنمند، محیط، سازوکار مفهومی و گفتمان در ایجاد خلاقیت استعاری از اهمیت قابل توجه‌ای برخوردار بوده و کاربرد موفقیت‌آمیز زبان استعاری را وابسته به زمینه مشترک بین طرف‌های گفتگو می‌داند. از نظر کووچش این زمینه مشترک عوامل بافتی متعددی را شامل می‌شود که می‌توان آنها را در چهار مقوله کلی شامل بافت موقعیتی، بافت گفتمانی، بافت مفهومی-شناختی و بافت جسمانی دسته‌بندی کرد (Kovecses, 2015: 100). نمودار (۱) برگرفته از کووچش (۲۰۱۵) به طور مختصر عوامل بافتی که منجر به خلق و درک استعاره می‌شوند را ترسیم نموده است.

نمودار ۱. خلاصه‌ای از عوامل بافتی دخیل در خلق استعاره‌های نوین
برگرفته از کوچش (۲۰۱۵: ۱۸۹)

در نمودار شماره (۱) به دو نوع بافت یعنی بافت محلی و بافت همگانی اشاره شده است. منظور از بافت محلی در این شکل، دانش خاص گویشوران از جنبه‌های موقعیت ارتباطی بلافصل می‌باشد؛ در حالی که بافت همگانی شامل دانش عمومی و مشترک بین افراد یک جامعه زبانی یا یک فرهنگ خاص می‌باشد (Kovecses, 2015: 98). البته ایجاد مرز مشخص بین بافت محلی و همگانی میسر نبوده و هر دو نوع بافت می‌توانند به صورت یک پیوستار در مقیاس همگانی یا محلی در ایجاد خلاقیت استعاری نقش ایفا کنند. در نمودار فوق، منظور از بافت موقعیتی دانش مشترک محیطی، اجتماعی، فرهنگی و زبانی بین گوینده و شنونده است که منجر به درک استعاره از طرف شنونده می‌شود (همان: ۱۷۹). دانش محیطی خود شامل پوشش گیاهی و جانوری، مناظر، آب و هوا، دمای محیط و .. می‌باشد. منظور از جنبه‌های اجتماعی گفتمان جنسیت، طبقه، ادب، شغل، تحصیلات، سازمان‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی و ... است (Kovecses, 2005: 89). جنبه‌های فرهنگی گفتمان نیز شامل مفاهیم، اصول حاکم و

ارزش‌های منحصر به فردی است که شاخص‌های اصلی یک فرهنگ محسوب می‌شوند (Kovecses, 2015:180). بافت گفتمانی هم می‌تواند شامل گفتمان بلافصلی باشد که استعاره در آن به کار رفته است و هم می‌تواند فراتر از آن و به مجموعه گفتمان‌هایی اشاره کند که قبل از آن وجود داشته و یا با گفتمان حاضر مرتبط است. همچنین دانش ما درباره گوینده، شنونده و موضوع گفتمان نیز تحت عنوان بافت گفتمان قرار می‌گیرد (همان: ۱۸۲).

یکی دیگر از عواملی که تحت عنوان بافت گفتمان قرار می‌گیرد ایدئولوژی نهفته در گفتمان می‌باشد. از نظر گوتلی (Goatly, 2007:119) ایدئولوژی‌های متفاوت منجر به خلق استعاره‌های متفاوت حتی در مورد یک موضوع یکسان می‌شود. راجع به نقش نظام مفهومی و شناختی انسان به عنوان بافت گفتمان، فیلمور (۱۹۸۲) معتقد است که معانی از طریق چارچوب‌ها یا الگوها بیان می‌شوند. این چارچوب‌ها بخش عمده‌ای از دانش ما از جهان خارج را تشکیل می‌دهد و این بدان معناست که مجموعه مشترکی از چارچوب‌ها در یک جامعه زبانی وجود دارد که فرهنگ نامیده می‌شود. از نظر یو (۲۰۰۸: ۲۵۳) تجارب ما از دنیای پیرامون باید با توجه به مؤلفه‌های فرهنگی-اجتماعی نظیر، ارزش‌ها، عقاید و دیدگاه‌های اجتماعی پالایش شده و از صافی فرهنگ عبور کنند. بر این اساس، تنها آن دسته از تجربیات بدنمند ما قابلیت ظهور و بروز در زبان پیدا می‌کنند که با ارزش‌ها و پیش‌فرض‌های فرهنگی جامعه سنخیت داشته باشند.

علاوه بر عوامل بافتی ذکر شده، بدن هم به عنوان یک عامل بافتی و هم به عنوان یکی از دو عامل ایجاد فشار انسجام نقش تعیین کننده در مفهوم‌سازی استعاری دارد. به عبارت دیگر، بدن هم از حیث وجود همبستگی در تجارب ذهنی و حرکتی (Grady, 1997; Lakoff & Johnson, 1999) و هم به واسطه وجود محدودیت‌ها یا مؤلفه‌های منحصر به فرد می‌تواند منشأ خلق استعاره تلقی شود. در الگوی بافتی کووچس (۲۰۱۵)، بدنمندی همگانی نیز بخشی از اصل فشار انسجام تلقی می‌شود؛ بدین صورت که هرگاه عامل برجسته دیگری در گفتمان وجود نداشته باشد، افراد می‌توانند با بهره‌مندی از مؤلفه‌های جسمانی به ایجاد نگاشت مفهومی بین حوزه مبدأ و حوزه مقصد و خلق استعاره‌های همگانی اقدام نمایند. در تحقیق حاضر تلاش می‌شود عوامل بافتی دخیل در خلق و درک استعاره‌های نوین در متون خبری زبان فارسی مورد مطالعه قرار گیرند. فرض اصلی در این پژوهش این است که اصل فشار انسجام می‌تواند بر پایه ارتباط میان بدنمندی همگانی و تجارب متمایز و بافت متغیر در گفتمان طبیعی، تنوع موجود در استعاره‌ها را توجیه نماید.

۴. تحلیل داده‌ها

داده‌های این تحقیق شامل ۲۷ عنوان و متن خبری است که از سایت‌های خبری و تحلیلی داخلی شامل تسنیم، خبر آنلاین، مشرق نیوز، روز نو، خبر فارسی، دنیای اقتصاد، کیهان، ایسنا، عصر ایران، فرارو، ایرنا، آپارات، الف و تابناک جمع‌آوری شده است و موضوعات اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، مذهبی و ورزشی را در بر می‌گیرد. پس از انتخاب عناوین و جملات حاوی عبارات استعاری، شیوهٔ ایجاد و درک عبارات استعاری نوین با توجه به عوامل بافتی ذکر شده در نمودار (۱) تشخیص و فرایند برداشت معنای استعاری در قالب اصل فشار انسجام توصیف و تبیین می‌شود. شایان ذکر است در این پژوهش، جهت تعیین معانی مختلف عبارات زبانی به فرهنگ لغت بزرگ سخن (انوری، ۱۳۸۳)، لغت‌نامهٔ دهخدا (دهخدا، ۱۳۱۰) و فرهنگ لغت فارسی (معین، ۱۳۸۲) رجوع شده است.

الف: بافت موقعیتی

۱. در ژاپن اعداد خجالت نمی‌کشند! هر واقعیتی که لازم باشد اندازه‌گیری و افشا می‌شود. در ژاپن عدد نه تنها محترم است که عدد به اشتراک گذاشته می‌شود. در ایران اما اصل بر آبروداری است. به همین خاطر است که ما یعنی عموم جامعه و تحلیل‌گران، اطلاعات دقیقی در مورد تعداد دقیق ایرانیان خارج از کشور، میزان فرار سرمایه، میزان رضایت جامعه از حاکمیت یا مثلا روسپیان خیابانی و غیرخیابانی نداریم. چرا؟ چون در ایران اعداد خجالت می‌کشند! ما ترجیح می‌دهیم ندانیم تا اینکه بدانیم و شرمگین باشیم. ما اعداد را انکار می‌کنیم. ما ترجیح می‌دهیم اعداد را دفن کنیم! نمی‌توان آنقدر اعداد را زجر داد که به هر چه می‌خواهی اعتراف کنند. سایت الف، ۹ آبان ۱۴۰۲

در متن (۱) بین اعداد و انسان نوعی نگاشت مفهومی ایجاد شده است و در این نگاشت برخی ویژگی‌های انسانی نظیر خجالتی بودن، محترم بودن، قابلیت دفن شدن، زجر کشیدن و اعتراف کردن به صورت انتخابی به اعداد نسبت داده شده است. انتساب ویژگی‌های انسانی مذکور به اعداد برخاسته از دانش نویسنده نسبت به بافت موقعیتی جامعه با هدف ایجاد خلاقیت استعاری در متن و با انگیزهٔ ایجاد انسجام متنی و معنایی (Kovecses, 2015) در بافت زبانی، فرهنگی و فیزیکی گفتمان بوده است. می‌توان ادعا نمود که کاربرد عبارت خجالتی بودن برای اعداد در ژاپن بر مبنای قیاس (Kovecses, 2005: 265) ویژگی‌های اعداد با ویژگی‌های افراد شکل گرفته است. مطالعات متعدد به وجود خصوصیات از جمله ویژگی شرم و حیا در

فرهنگ این کشور حکایت دارد (Klopif and Gamba, 1979; Sakuragi, 2004). نویسنده متن با آگاهی از وجود چنین سابقه فرهنگی در ژاپن تلویحاً ادعا نموده است که برخلاف وجود فرهنگ شرم و خجالت در میان مردمان، اعداد به صورت صریح، واضح و شفاف آمار مربوط به فساد و مشکلات اجتماعی در این کشور را بیان می‌نمایند. کاربرد سایر افعال نظیر دفن کردن، زجر کشیدن، اعتراف کردن در متن بالا بر مبنای استعاره مفهومی اعداد انسان هستند و با ابزار جان‌بخشی به اعداد به کار برده شده است. شرط ایجاد نگاشت موفقیت‌آمیز میان اعداد و اشخاص در نمونه‌های فوق تبعیت از اصل ناوردایی (Lakoff & Turner, 1989) است. بدین صورت که در این نگاشت، تنها مؤلفه‌هایی از فرایند دفن کردن یا اعتراف کردن به حوزه اعداد منتقل می‌شود که با ساختار کلی حوزه مقصد سنخیت داشته باشند. بر این اساس، می‌توان گفت ویژگی پنهان شدن از نظر که از مؤلفه‌های فعل دفن کردن است و ویژگی بیان اطلاعات خواسته شده از فعل اعتراف کردن به حوزه مقصد منتقل می‌شود. دیگر مؤلفه‌های این دو فعل که با حوزه اعداد مطابقت ندارد توسط اصل ناوردایی حذف می‌شوند. بر همین اساس است که نویسنده در این متن خبری پنهان کردن آمارها را با عبارت دفن اعداد و تغییر آمار و ارقام راجع به واقعیاتی نظیر آمار زنان خیابانی، فرار سرمایه و قاچاق دختران را با عبارات زجر دادن و اعتراف گرفتن از اعداد مفهوم‌سازی نموده است. خلق این استعاره‌های خلاقانه در راستای انعطاف نظام زبانی برای بیان تغییرات حوزه مفهومی و همچنین بیان نوعی ارزیابی منفی از عملکرد دولت است. به نظر می‌رسد هدف دیگر نویسنده از کاربرد این عبارات استعاری بدیع اقناع خوانندگان برای پذیرش ایده‌های مطرح شده از منظری متفاوت (چارتریس-بلک، ۲۰۰۴: ۷-۸) باشد. کارکرد اقناعی استعاره از آن جهت قابل بررسی است که نویسنده از طریق خلق عبارات استعاری بدیع خواننده را به شرکت در یک کنش تفسیری (همان: ۱۳) دعوت می‌نماید. اگر خواننده از کشمکش میان آنچه گفته می‌شود و آنچه منظور گوینده است سربلند بیرون آید، آنگاه گفته می‌شود که این کنش تفسیری به نتیجه رسیده است. ضمناً، از حیث مؤلفه‌های بافتی دخیل در کاربرد این عبارات استعاری می‌توان ادعا کرد که آگاهی از مؤلفه‌های فرهنگی جامعه ژاپن و شناخت نویسنده از محدودیت‌های موجود در اعلام آمار از عناصر بافتی تأثیرگذار در خلق عبارات استعاری فوق می‌باشند. در جملات زیر، شرایط آب و هوایی که از عناصر محیطی می‌باشند در ایجاد خلاقیت استعاری نقش ایفا می‌نمایند.

۲. هوا سرد شد. آلرژی مدعیان اصلاحات عود کرد. ۲۱ دی ۱۴۰۱ کیهان

۳. افزایش دما چگونه اقتصاد را آب می‌کند. ایرنا ۱۶ شهریور ۱۴۰۲

۴. آیا انجماد اقتصادی اروپا نزدیک است؟ آپارات ۱۱ دی ۱۴۰۱

در نمونه‌های (۲-۴) بافت موقعیتی و به خصوص بافت زمانی گفتمان و شرایط محیطی نوع عبارت استعاری را تعیین می‌نمایند. عنوان خبری (۲) در دی‌ماه که از سردترین ماه‌های سال است نوشته شده است. جمله *هو/ سرد شد* در این نمونه معنای غیراستعاری داشته و به سرد شدن هوا در بعضی شهرهای ایران در زمستان اشاره دارد. اما عبارت *عود کردن آلرژی* بر جنبه فیزیکی بیماری یا وجود حساسیت فصلی دلالت ندارد. این عبارت به حساسیت یا انتقاد جناح رقیب نویسنده این عنوان خبری به کمبود گاز در بعضی شهرها یا روستاها در فصل سرما و البته بیان آیدئولوژی، انتقاد از برجام و آنچه نویسنده این خبر غرب‌گرایی می‌خواند اشاره دارد. در جمله (۲) نویسنده خبر با آگاهی از امکان فشردگی معنایی در عبارات استعاری (بنچز، ۲۰۱۰) و البته امکان انعطاف‌پذیری منابع زبانی (Charteris-Black, 2004) در قالب استعاره، از عبارات *سرد شدن هوا، آلرژی و عود کردن* جهت انتقال معانی ظریف و بیان آیدئولوژی جناحی یا شخصی به صورت پنهان یا تلویحی بهره برده است. به عبارت دیگر، با بهره‌گیری از ظرفیت شناختی استعاره، نویسنده علاوه بر بیان دیدگاه، احساسات خود را نیز منتقل نموده است. بدین صورت که با استفاده از بافت فیزیکی یا زبانی پیش‌زمینه‌ای را فراهم می‌آورد تا به کمک استعاره به صورت غیرمستقیم به ارزیابی جناح رقیب پرداخته و شنونده را در پذیرش دیدگاه خود متقاعد نماید. در جمله (۳) عبارت *آب کردن* به معنای ذوب کردن و تغییر حالت از جامد به مایع است. در این جمله، اقتصاد به صورت یک جسم جامد مفهوم‌سازی شده است که بر اثر گرمای زیاد ذوب شده و تحلیل می‌رود. استفاده از عبارت استعاری *آب کردن* به جای *از بین رفتن و تحلیل رفتن* با توجه به موقعیت زمانی انتشار خبر (شهریورماه) و بافت گفتمانی بلافصل (افزایش دما) صورت گرفته است. در جمله (۴) نیز بافت جغرافیایی و آب و هوای سرد اروپا باعث شده است که نویسنده به جای عبارت *رکود اقتصادی* از عبارت استعاری *انجماد اقتصاد* برای مفهوم‌سازی عدم وجود رونق اقتصادی در اروپا استفاده نماید. مختصر اینکه در جملات فوق، مجموعه‌ای از شرایط محیطی، عارضه جسمانی و بافت زمانی (سردی هوا در زمستان، آلرژی، هوای گرم تابستان، جغرافیای سرد اروپا) به عنوان بافت موقعیتی شرایط مقتضی جهت خلق استعاره‌های بدیع را فراهم می‌آورد.

ب: بافت گفتمانی

۵. دنده معکوس قیمت‌ها در بازار خودرو - خبر آنلاین، ۲ خرداد ۱۴۰۲

۶. تخت‌گاز قیمت‌ها در بازار خودرو-فرارو، ۷ دیماه ۱۴۰۲

در عبارت فوق، کاهش و افزایش قیمت خودرو که امری انتزاعی قلمداد می‌شود به ترتیب با عبارات *دنده معکوس* و *تخت‌گاز* مفهوم‌سازی شده است. آگاهی از موضوع *گفتمان* (قیمت خودرو) و همچنین آگاهی از نحوه حرکت خودرو باعث کاربرد استعاری عبارات *دنده معکوس* و *تخت‌گاز* برای بیان این دو مفهوم در زبان فارسی شده است. نویسنده خبر می‌توانست از عباراتی دیگر *نظیر ارزان شدن* یا *کاهش قیمت‌ها* در عبارت (۵) و از عبارات *گرانی* یا *افزایش قیمت‌ها* در نمونه (۶) استفاده نماید. در این عنوان خبری، موضوع مقاله نوع واژه‌های مورد استفاده برای کاهش یا افزایش قیمت را تعیین می‌کند؛ به عبارت دیگر، آگاهی از جنبه‌های در حال تغییر موقعیت ارتباطی بر انتخاب حوزه مبدأ در نگاشت استعاری مؤثر است. این گونه انتخاب در حوزه مبدأ برای مفهوم‌سازی حوزه مقصد تحت تأثیر "فشار انسجام" (Kovecses, 2015) انجام می‌شود. در این حالت، گوینده تمایل دارد در خلق عبارات‌های استعاری انسجام صوری و معنایی خود را با جنبه‌های مختلف موقعیت ارتباطی حفظ نماید.

از نظر سولیوان (Sullivan, 2013) چارچوب‌های مفهومی نقش اساسی در کاربرد استعاره در متن ایفا می‌نمایند. این چارچوب‌های ذهنی اگر به شکل ساختارهای مفهومی موقت در جریان گفتمان خود را نشان دهند فضاهای ذهنی (فوکونیه و ترنر، ۲۰۰۲) نامیده می‌شوند. در جمله (۷) واژه چک می‌تواند به دو چارچوب متفاوت اشاره کند و یکی از این دو چارچوب ممکن است ماهیت استعاری داشته باشد.

۷. والیبال ایران زنگ تفریح کوچولوهای اروپا/ "چک" هم تیم بی محل عطایی را نقد کرد!

تابناک، ۱۲ مهر ۱۴۰۲

در جمله (۷) جناس میان چک به عنوان یک کشور و چک به عنوان یک سند مالی در کنار سایر واژه‌های چندمعنا *نظیر بی محل و نقد کردن*، پای سازوکارهای مفهومی مانند *ایهام*، مجاز و استعاره را به تفسیر این جمله باز نموده و در عین حال ارتباط و وابستگی صنعت *ایهام* به چارچوب‌های مفهومی را روشن می‌نماید. از نظر کووچس (۲۰۱۵: ۱۱۱) چارچوب‌ها ممکن است دارای معنای تحت‌اللفظی، مجازی یا استعاری باشند. نمونه‌هایی اینچنین که نوعی معنای استعاری از آن قابل برداشت است نقش بافت در خلق استعاره‌های نوین در گفتمان را برجسته می‌نماید. در این جمله واژه‌های چک (به عنوان سند مالی)، *بی محل* و *نقد کردن* (تبدیل به پول کردن) ایجاد یک چارچوب با معنای تحت‌اللفظی می‌نمایند؛ در حالی که چک به عنوان مجاز (نام کشور به جای تیم والیبال)، *بی محل* به معنای نالایق (دهخدا، ۱۳۱۰) و *نقد کردن* به معنای

مطرح کردن ضعف و قوت چیزی (معین، ۱۳۸۲) چارچوب دیگری را می‌سازند که ماهیت استعاری دارد. وجود دو حوزه مبدأ برای واژه چک پیش‌زمینه لازم برای کاربرد استعاری این واژه در یکی از دو چارچوب‌ها و متعاقباً حشو تلقی کردن واژه دیگر به کمک بافت گفتمان را فراهم می‌آورد. درک زاید بودن یکی از واژه‌ها گاهی موجب ایجاد حس خنده یا مطایبه نیز می‌شود (Kovecses, 2015: 112). مختصر اینکه، عوامل بافتی مؤثر در برداشت معنای استعاری در این جمله موقعیت زمانی انتشار خبر (مصادف با مسابقات والیبال انتخابی المپیک)، آگاهی نویسنده از موضوع مورد گفتگو (سابقه بازی‌های خوب از تیم والیبال و باخت‌های مکرر این تیم در مسابقات) و ناتوانی عطایی سرمربی تیم والیبال ایران هستند. به علاوه، استفاده از عباراتی از حوزه اقتصاد برای مفهوم‌سازی معنای باخت در حوزه ورزش نقش بدنمندی معنا و تجارب روزمره ما از ورزش و مسائل مالی و همچنین نقش بافت زمانی و زبانی در ایجاد معنای استعاری اهمیت اصل فشار انسجام در خلق استعاره‌های بدیع در این عنوان خبری را نشان می‌دهد.

۸ خفاش‌ها در مستایا زمین گیر شدند. ایسنا ۶ مهر

در جمله (۸) نیز شاهد خلق دو چارچوب متفاوت توسط نویسنده هستیم. در چارچوب اول، خفاش به صورت تحت‌اللفظی به حیوانی اشاره دارد که توانایی پرواز در طول روز را ندارد؛ به همین دلیل گفته می‌شود که این حیوانات در زمان روشنایی زمین‌گیر می‌شوند. اما در چارچوب دوم، نویسنده با ایجاد نگاشت مفهومی میان ویژگی‌های متمایز خفاش و تیم فوتبال والنسیا برای بیان شکست این تیم در برابر رقیب از عبارت زمین‌گیر شدن بهره برده است. این نگاشت مفهومی ریشه در آگاهی نویسنده به چند مؤلفه بافتی مهم دارد. نویسنده از این واقعیت آگاهی داشته است که اولاً نماد باشگاه والنسیا خفاش است. نکته دوم اینکه ناتوانی در پرواز خفاش‌ها در روشنایی از ویژگی‌های بارز این حیوان است و نکته سوم اینکه نویسنده از استعاره اولیه (Grady, 1997) پیروزی بالاست و شکست پایین است بهره برده و ضعف، شکست و ناتوانی یک تیم فوتبال را با عبارت زمین‌گیر شدن مفهوم‌سازی کرده است. مسأله‌ای که نباید از آن غفلت کرد این است که در یک کنش جمعی، خلاقیت استعاری هم در ایجاد عبارت استعاری بدیع برای گوینده و هم در درک و تفسیر آن عبارت برای شنونده ضروری است. به عبارت دیگر، در فرایند خلق استعاره‌های بدیع نوعی گسترش یا انعطاف منابع زبانی رخ می‌دهد که باعث ایجاد ارتباط اجتماعی قوی‌تر بین دو طرف گفتگو می‌شود. خلاصه اینکه، در جمله (۸) مؤلفه‌های بافت گفتمان که شامل دانش گوینده و شنونده از نماد تیم والنسیا و شیوه

زندگی و رفتار خفّاش می‌شود در کنار مفهوم بدنمندی معنا و مفهوم‌سازی ذهنی پیروزی و شکست در قالب جهات بالا و پایین نقش مهمی در ایجاد پیوند میان طرفین گفتگو دارند. نمونه‌ای دیگر از تأثیر موضوع گفتمان بر انتخاب حوزه مقصد را می‌توان در عنوان خبری زیر یافت.

۹. فراریان مالیاتی نقره‌داغ می‌شوند. خبر فارسی، اول آذر ۱۴۰۱

در این جمله، واژه‌های مالیات و نقره نشان می‌دهد موضوع مورد بحث ماهیت اقتصادی دارد. عبارت نقره داغ کردن نیز به معنای جریمه پولی از کسی گرفتن است (دهخدا، ۱۳۱۰). کاربرد این عبارت برای مفهوم‌سازی معنای جریمه کردن ریشه در اصل بدنمندی معنا و نقش بافت گفتمانی دارد. از بُعد بدنمندی معنا، داغ کردن به عمل سوزاندن موضعی به وسیله آلتی فلزی که در آتش سرخ شده (معین، ۱۳۸۲) اطلاق شده و بسیار دردناک بوده و اثر آن برای مدت طولانی باقی می‌ماند. شایان ذکر است بر اساس اصل ناوردایی (Lakoff & Turner, 1989)، در نگاشت میان معنای تحت‌اللفظی داغ کردن و معنای استعاری نقره داغ کردن ویژگی‌های درد جسمانی و ماندگاری اثر داغ به حوزه مقصد منتقل نمی‌شوند زیرا با ساختار این حوزه سازگاری ندارند. در عوض مؤلفه‌هایی نظیر تنبیه، گوشمالی و ضرر و زیان مالی که با ماهیت حوزه مقصد سنخیت دارد در این نگاشت استعاری منتقل می‌شوند. از حیث نقش بافت همگانی در خلق این عبارت استعاری می‌توان ادعا کرد که آگاهی از موضوع مورد بحث یعنی فرهنگ داغ کردن در صورت عدم پرداخت مالیات در گذشته و جریمه نقدی افراد از سوی دولت در صورت فرار از پرداخت مالیات انگیزه کاربرد این عبارت می‌باشد. البته از عامل تجانس آوایی در عبارت نقره‌داغ که باعث سهولت یادآوری این عبارت می‌شود نیز نباید غافل بود. بر این اساس، الگوی آوایی عبارات نیز در خلق ترکیبات استعاری خلاقانه نقش ایفا می‌نماید (بنچز، ۲۰۱۰، Benczes). بنابراین، می‌توان گفت دو عامل بدنمندی و بافت زبانی پیش‌زمینه (Van Dijk, 2009) لازم جهت کاربرد عبارت نقره‌داغ از سوی نویسنده را فراهم می‌آورند. نتیجه اینکه، در جمله (۹) فرایند پیش‌زمینه‌سازی که بر پایه شبیه‌سازی تجربیات مشترک فارسی‌زبانان در بافت موقعیتی، گفتمانی، جسمانی و مفهومی شناختی استوار است با واسطه الگوهای بافتی که وقوع مکرر دارند باعث ترغیب، تسریع و تسهیل کاربرد عبارات استعاری نقره داغ به جای سایر عبارات غیراستعاری مانند جریمه، غرامت یا تاوان توسط نویسنده می‌شود.

بافت و خلاقیت استعاری: کاربری اصل فشار انسجام ... (محمود نقی زاده) ۳۰۳

در جمله (۱۰) شاهد یک نگاشت مفهومی بین عبارت "طلا و سکه" و عبارت "غلام حلقه به گوش" هستیم. در این جمله، علاوه بر جان‌بخشی به اشیاء از یک آیین فرهنگی رایج در فرهنگ ایرانی نام برده شده است که از نظر عابدی و بگ‌جانی (۱۳۹۱) برای نشان دادن فرودستی و بردگی از آن بهره می‌بردند.

۱۰. طلا و سکه غلام حلقه به گوش دلار هستند و معمولاً واکنش‌هایی احساسی به تغییر قیمت دلار نشان دهند، اما قیمت جهانی طلا به معنای واقعی کلمه آنقدر خوار و خفیف شده که هرگونه میل و اشتیاق طلا را برای رشد قیمت سرکوب کند. فرارو، ۹ مهر ۱۴۰۲

استفاده از عبارت "غلام حلقه به گوش" برای بیان وابستگی و اطاعت بی‌چون و چرا تحت تأثیر بافت فرهنگی و اجتماعی جامعه فارسی‌زبانان انجام می‌گیرد. ضمن اینکه موضوع مورد بحث نیز در کاربرد این استعاره نوین ممکن است نقش داشته باشد زیرا یکی از کاربردهای عنصر طلا در ساخت حلقه است. حفظ انسجام صوری میان اجزاء کلام در این جمله با به کارگیری واژه‌های طلا و حلقه در این نگاشت مفهومی قابل تأمل است. این نکته را باید متذکر شد که نویسنده این خبر می‌توانست بر روی محور جانشینی از عباراتی دیگر نظیر *وابستگی*، *پیروی* و *تبعیت* که دارای معنای غیراستعاری می‌باشند استفاده کند. از طرف دیگر، کاربرد این عبارت استعاری و مفهوم‌سازی معنای تبعیت با استفاده از واژه‌هایی ملموس و عینی نظیر *غلام*، *حلقه* و *گوش* نقش برجسته اصل بدنمندی معنا در خلق و درک عبارات استعاری را نشان می‌دهد. در عبارت (۱۱) نیز جنبه‌های مختلف بافت از جمله بافت *گفتمانی* و به طور خاص بافت *گفتمان‌های پیشین* و همچنین عامل *ایدئولوژی* در خلق عبارات استعاری نقش دارند.

۱۱. یک کاسه ماست و یه یک دریا دوغ دروغ مذاکره و رابطه - کیهان، ۸ بهمن ۱۴۰۰

در متن خبری مربوط به عنوان فوق، نویسنده با اشاره به یک قصه (شخصی با ریختن یک کاسه ماست در دریا می‌خواست دریای دوغ درست کند و وقتی به او گفتند این که نشدنی است، جواب داد: می‌دانم که نمی‌شود ولی اگر بشود چه می‌شود) و البته تلمیحی از حکایت شماره (۲۳) در باب اول گلستان سعدی به خلق استعاره‌ای بدیع دست زده است.

غریبی گرت ماست پیش آورد   دو پیمانان آب است و یک چمچه دوغ

اگر راست می‌خواهی از من شنو   جهان‌دیده بسیار گوید دروغ

نویسنده خبر با آگاهی از نفوذ کلام سعدی و مهارت اقناعی این شاعر توانمند از جناس ناقص اختلافی موجود در واژه‌های *ماست*، *راست*، *دوغ* و *دروغ* برای مفهوم‌سازی معنای مورد

نظر و بیان ایدئولوژی خود بهره برده است. از مزایای کاربرد چنین عبارات استعاری می‌توان طرفه رفتن از بیان گفتمان صریح و شفاف و همچنین شانه خالی کردن گوینده از عواقب ناشی از بیان گفته‌ها می‌باشد (Charteris-Black, 2004: 13). بر این اساس، نویسنده با آگاهی از مؤلفه‌های بافت همگانی که دانش عمومی جامعه را شامل شده و بین سخنگویان یک جامعه زبانی مشترک است و همچنین با کمک مؤلفه‌های ایدئولوژیک به ارائه ارزیابی منفی از طرز فکر جناح رقیب (مذاکره با غرب) پرداخته و خوانندگان را برای پذیرش دیدگاه خود آماده نموده است.

ج: بافت جسمانی

از نظر کووچش (۲۰۱۵: ۱۸۴) بدن دارای نقش دوگانه در ایجاد خلاقیت استعاری می‌باشد. در نقش اول به عنوان یکی از عوامل فشار انسجام و در راستای اصل بدنمندی معنا که جنبه همگانی دارد و با توجه به تجارب جسمانی مشابه بین افراد در سراسر جهان در ایجاد استعاره‌های مفهومی عمل می‌کند و در جایگاه دوم به عنوان یکی از جنبه‌های بافت ایفای نقش می‌نماید. در کارکرد دوم ویژگی‌های جسمانی منحصر به فرد یک شخص می‌تواند نوع عبارت استعاری را تعیین نماید. در جمله (۱۲)، نداشت میان جامعه و نظام اقتصادی با ساختار بدن از استعاره "جامعه به عنوان بدن" (Musolff, 2019) نشأت می‌گیرد. در این جمله، برای بیان تأثیر فساد و تعارض منافع بر جامعه از عبارات بدنمند شکستن کمر و فلج کردن استفاده شده است. نقش بدن و تجارب بدنمند انسان به عنوان بافت همگانی و مشترک میان افراد جامعه در به‌کارگیری این عبارات استعاری مشهود است. بر اساس اصل ناوردایی (Lakoff & Turner, 1989)، در نگاشت استعاری میان نظام اقتصادی و ساختار بدن انسان، تنها آن دسته از ویژگی‌های حوزه مبدأ که با ساختار حوزه مقصد سازگاری دارند انتقال داده می‌شوند. در تجارب روزمره ما از وقایع روزمره و بیماری‌ها، شکستن کمر و فلج شدن به معنای زمین‌گیر شدن و عدم حرکت رو به جلو تلقی می‌شود و از همین رو، مؤلفه‌های از بین رفتن شاکله اقتصادی و عدم پیشرفت به حوزه مقصد انتقال داده می‌شوند. در جمله (۱۳) نیز بدنمندی معنا در معنای همگانی و به عنوان مفهومی جهانی نقش ایفا کرده و منجر به خلق استعاره‌های مشابه می‌شود.

۱۲. فساد کمر جامعه را شکسته، و تعارض منافع اقتصاد را فلج کرده است. ایلنا ۱۶ تیر

۱۴۰۲

۱۳. "ما چپ می‌نشینیم" فرهنگ خوزستانی‌ها نیست. ایسنا- ۲۹ مرداد ۱۴۰۲

بافت و خلاقیت استعاری: کاربری اصل فشار انسجام ... (محمود نقی زاده) ۳۰۵

جمله "ما چپ می‌نشینیم" ابتدا توسط افراد محدودی که به تعیین سرمربی تیم فولاد خوزستان معترض بودند و سمت چپ استادیوم نیز می‌نشستند بیان شد. اما با ورود این شعار به فضای مجازی، معنای این عبارت از حالت تحت‌اللفظی خارج شده و معنای استعاری به خود گرفت زیرا به تدریج توسط گروه بیشتری از تماشاگران که لزوماً سمت چپ جایگاه نبودند نیز بیان می‌شد. تقابل میان چپ و راست در فرهنگ‌های مختلف به صورت تقابل میان قدرت، شادی و نیکی از یک طرف و ضعف و غم و بدی از طرف دیگر مفهوم‌سازی می‌شود و این دوگانه را می‌توان در مذهب، سیاست، ادبیات و امور اجتماعی به خوبی مشاهده کرد (دولت آبادی و ایوبی، ۱۳۹۶). در زبان فارسی عباراتی نظیر چپ/فتادن یا از دنده چپ بلند شدن نیز وجود دارد که معانی ناخوشایند کینه‌توزی، لجباجت و بدخلقی را به ذهن متبادر می‌نمایند. کاربرد این عبارت در جمله (۱۳) را می‌توان برخاسته از نگاه به بدن به عنوان جنبه‌ای از بافت همگانی دانست که دانش کلی سخنگویان یک جامعه زبانی راجع به موقعیتی غیربلافاصله را در بر گرفته و در انتخاب عبارت استعاری دخالت دارد. ظهور واژه چپ در نمونه‌های فوق برگرفته از ساختار بدن انسان است به این دلیل که افراد غالباً راست دست بوده و راست دستی حالت بی‌نشان در افراد محسوب می‌شود؛ هر چند که نمونه‌هایی وجود دارد که افراد چپ‌دست از استعاره مفهومی اخلاق سمت چپ/است استفاده می‌کنند (Kovacs, 2015:184). در جملات (۱۵-۱۴)، بدنمندی معنا در نقشی متفاوت به کار گرفته شده است.

۱۴. نشسته بر زمین سر به آسمان می‌سایند. (کیهان، ۲۱ آبان ۱۴۰۱)

۱۵. مسئولین جانبازان نابینا را هم ببینند. (ایسنا، ۲۱ خرداد ۱۴۰۱)

جمله (۱۴) یکی از عناوین خبری است که درباره تیم ملی والیبال نشسته ایران و صعود این تیم به پارالمپیک ۲۰۲۴ پاریس آورده شده است و در آن بدن به عنوان بخشی از بافت محلی بلافاصله، پیش‌زمینه (Van Dijk, 2008) لازم جهت خلق استعاره مفهومی را فراهم می‌آورد. در این جمله به صورت تلویحی و با عبارت نشسته بر زمین به نقص عضو و معلولیت جسمانی این افراد اشاره شده است. تقابل میان دو واژه زمین و آسمان که یکی به زمین‌گیر بودن این افراد و دیگری به پیروزی و افتخار بدست آمده اشاره دارد به مفهوم‌سازی استعاری در این جمله کمک کرده است. در این عنوان خبری، از عبارت سر به آسمان ساییدن که بر مبنای استعاره اولیه (Grady, 1997) افتخار در بالا/است استوار می‌باشد برای مفهوم‌سازی پیروزی‌های مقتدرانه و متعدد تیم والیبال نشسته ایران استفاده شده است. آگاهی از عناصر گفتمان نظیر موضوع مورد

بحث نیز در خلق و درک این عبارت استعاری بدیع کمک می‌کند. در جمله (۱۵) نیز فعل دیدن به معنای درک کردن یا فهمیدن (فرهنگ سخن، ۱۳۸۳) است. کاربرد این فعل در معنای استعاری تحت تأثیر نوع موضوع مورد بحث و عناصر گفتمان صورت می‌گیرد. در این جمله یک عامل جسمانی (محدودیت بینایی) به عنوان بافت برای ایجاد خلاقیت استعاری نقش ایفا می‌کند. علاوه بر نقش بدن به عنوان بافت، عناصر گفتمانی نظیر موضوع مورد بحث و گوینده نیز که از جانبازان (بصیر) نابینای جنگ تحمیلی می‌باشد در خلق این استعاره بدیع دخالت دارند. مجموع این عوامل در کنار هم، گوینده را ترغیب به کاربرد استعاری فعل دیدن نموده و در نهایت ایجاد انسجام صوری و معنایی (کووچش، ۲۰۱۵) در گفتمان را فراهم می‌آورند.

نکته پایانی در این باب این که می‌توان از جملات (۱۵-۱۲) استنباط کرد این است که نباید میان نقش اول بدن در راستای اصل بدنمندی معنا که ماهیت همگانی دارد با نقش دوم بدن به عنوان بافت بلافصل محلی تعارضی قائل شد. بر این اساس بدن می‌تواند به صورت یک پیوستار هم به عنوان عاملی جهانی و مشترک بین همه افراد باعث ایجاد استعاره‌های همگانی شود و هم به عنوان مؤلفه‌ای بافتی و محلی که بین افراد محدودی مشترک است در خلق استعاره‌های متمایز و بدیع نقش داشته باشد.

د: بافت مفهومی-شناختی

۱۶. مین‌های تورمی زمین بودجه، دنیای اقتصاد، ۳ آبان ۱۴۰۲

۱۷. بیت کوین سنگر ۳۸ هزار دلار را فتح کرد. روزنو، ۴ آذر ۱۴۰۲

در عناوین خبری شماره (۱۷-۱۶)، نویسنده با ایجاد نگاشت مفهومی بین حوزه اقتصاد و حوزه جنگ عبارات استعاری بدیعی را خلق نموده است. در عنوان خبری شماره (۱۶) بودجه به عنوان حوزه مقصد به میدان مین تشبیه شده است و در جمله (۱۷) با مفهوم‌سازی افزایش قیمت بیت کوین به صورت فتح سنگر دشمن نمونه‌ای از یک نبرد ذهنی به تصویر کشیده شده است. از نظر کولر (۲۰۰۴: ۲) روزنامه‌نگاران از استعاره‌ها جهت جلب نظر خوانندگان بهره می‌برند. در نمونه‌های فوق، کاربرد عبارات استعاری مربوط به جنگ برای بیان مفاهیم اقتصادی برای متقاعد کردن خواننده به وجود دشمن، ایجاد تأثیر عاطفی و فراهم آوردن جذابیت و گیرایی بیشتر برای خوانندگان است. از نظر پرینس و فراری (Prince and Ferrari, 1996:230) عبارات استعاری علاوه بر جلب نظر خوانندگان به نوعی بر جنبه‌هایی تبیینی متن نیز می‌افزایند و بدین صورت روزنامه‌نگاران رسالت آموزشی خود را نیز به انجام می‌رسانند. اما آنچه باعث

بافت و خلاقیت استعاری: کاربری اصل فشار انسجام ... (محمود نقی زاده) ۳۰۷

افزایش بسامد یا شیوع عبارات استعاری مربوط به جنگ در حوزه اقتصاد می شود امکان ایجاد الگوهای ذهنی خاص در ذهن خوانندگان است تا با قدرت اقناعی استعاره، حوزه اقتصاد را حوزه ای خشن، خطرناک و مردانه جلوه داده و حذف زنان از تجارت را رقم بزنند (کولر، ۲۰۰۴: ۳). خلق این عبارات استعاری بدیع با کمک ایجاد الگوهای شناختی خاص در ذهن افراد و با بهره مندی از اصل بدنمندی معنا و قیاس حوزه اقتصاد با تنازع بقا (همان: ۲) در میدان جنگ است.

عبارات استعاری در جملات (۱۹-۱۸) بر مبنای یک استعاره مفهومی کلی مانند "زندگی یک بازی است" و به طور خاص تر "سیاست یک بازی است" شکل گرفته است.

۱۸. پاسکاری وام نهضت ملی مسکن بین بانکها و دستگاههای مسئول - کیهان - ۱۸ ابان ۱۴۰۲

۱۹. هشت سیاست غلط چگونه به هم پاس می دهند؟ خبر آنلاین، ۲۱ مهر ۱۴۰۲

سیگریو (Segrave, 2000) معتقد است که زبان ورزش به طور وسیعی به نظام زبانی ما رخنه کرده است اما اینکه اصطلاحات کدام رشته ورزشی به عنوان حوزه مبدأ در نگاشت استعاری مورد استفاده قرار گیرد تحت تأثیر مؤلفه های فرهنگی کلان یا محلی قرار دارد. اصطلاح "پاسکاری" که در دو عبارت استعاری بالا به کار رفته است تقریباً در تمام بازی های گروهی با توپ از جمله فوتبال رایج است و خلق این نگاشت مفهومی ممکن است با توجه به شباهت دو حوزه فوتبال و سیاست در جنبه هایی نظیر وفاداری به تیم، هماهنگی بین اعضا، وحدت نظر و تلاش برای رسیدن به یک هدف مشترک صورت گیرد. بر اساس اصل فشار انسجام (Kovecses, 2015)، کاربرد این استعاره تحت تأثیر بافت موقعیتی و مولفه فرهنگ از یک طرف و ویژگی های فردی نظیر علاقه مندی ها و دغدغه های فردی صورت گرفته و نویسنده با استفاده از تجارب بدنمندی مشترک بین افراد در جامعه فارسی زبانان، پیش زمینه (Van Dijk, 2008) مقتضی جهت استفاده از این عبارت استعاری را فراهم می آورد.

از جمله عبارات استعاری که می توان نقش بافت زمانی و ایدئولوژی در خلق آن را به وضوح درک کرد استعاره مورد استفاده در جمله (۲۰) می باشد. در این جمله عبارت حماسه آفریدن که از کلیدواژه های مورد استفاده در جنگ تحمیلی می باشد وارد حوزه سلامت و پزشکی شده است. پیوند میان این دو حوزه اولاً به دلیل فداکاری کارکنان جامعه سلامت در دوره شیوع کرونا و دیگری همزمانی این سخنان با هفته دفاع مقدس (۳۱ شهریور تا ۶ مهر) می باشد. به عبارت دیگر نوعی پیوند ذهنی میان دو فضای متفاوت صورت گرفته است که بر

مبنای دو استعاره مفهومی "بیماری‌ها دشمن هستند" و "کادر درمان سربازان خط اول دفاع از هموطنان هستند" شکل گرفته‌اند.

۲۰. جامعه سلامت به تاسی از جهادگران دفاع مقدس در ایام کرونا حماسه آفرید. تسنیم، ۱

مهر ۱۴۰۲

استفاده از عباراتی نظیر "جامعه سلامت، جهادگران، دفاع مقدس، کرونا و حماسه" در محور همنشینی به معنای کاربرد ایدئولوژی دینی و فرهنگ جهاد با هدف تهییج و بسیج کادر درمان برای ایجاد محیطی مملو از فداکاری و ایثار برای نجات بیماران از چنگال دشمن (بیماری) و کسب ثواب و رضای خداوند است. در جمله (۲۰) تأثیر بافت موقعیتی گفتمان و به ویژه بافت زمانی و مبنای ایدئولوژیک این استعاره برای ایجاد انسجام معنایی در گفتمان بسیار برجسته است. استفاده از نام بیماری کووید در دوره زمانی مشخص در میان عبارات استعاری موجود در عناوین و محتوای خبری رایج بوده است. در مواردی نام کووید به عنوان حوزه مبدأ و گاهی به عنوان حوزه مقصد به کار رفته است. جملات (۲۱-۲۲) دو حوزه مقصد بی‌عفتی و ناسزاگویی با استفاده از حوزه مبدأ ویروس و کووید مفهوم‌سازی شده‌اند.

۲۱. ویروس بی‌عفتی از کرونا خطرناک‌تر است. ۳ شهریور ۱۴۰۲ تسنیم

۲۲. کووید ناسزا به والیبال رسید. ۱۴ اسفند ۱۴۰۱ مشرق

شیوع بیماری کرونا در جهان همراه با خطرات و تأثیر غیرقابل انکار آن بر سبک زندگی، طرز فکر و قوای شناختی افراد جامعه نقش مهمی در ایجاد استعاره‌های مفهومی بدیع داشته است. در جمله (۲۱) عامل ایدئولوژی به عنوان بافت شناختی باعث شده است واژه‌هایی غیرمرتبط نظیر ویروس و بی‌عفتی بر روی محور همنشینی در کنار هم قرار بگیرند. سمینو (۲۰۰۸) گفتمان به عنوان یک پدیده زبانی را با ایدئولوژی به عنوان پدیده‌ای شناختی مرتبط می‌داند و معتقد است استعاره‌ها میان گفتمان و ایدئولوژی پیوند برقرار می‌کنند؛ بدین صورت که ایدئولوژی در استعاره‌ها نمود پیدا می‌کند و الگوهای استعاری و گفتمان توسط ایدئولوژی شکل می‌گیرند. خلق چنین استعاره‌های بدیعی ریشه در عامل بافت زمانی در کنار عامل ایدئولوژی و با بهره‌مندی از آگاهی نویسنده در باب موضوع گفتمان دارند. اثر اقناعی استعاره‌ها و استفاده از عباراتی با بار معنایی ایدئولوژیک و اعتقادی در موقعیت زمانی و مکانی جامعه با هدف کمک به خوانندگان خبر برای یادآوری دوران خطرناک و ناخوشایند بیماری کرونا در راستای اصل بدنمندی معنا و ایجاد فشار انسجام (Kovecses, 2015) در گفتمان می‌باشد. در جمله (۲۲) ناسزاگویی که امری ناخوشایند است با توسل به حوزه مبدأ کووید مفهوم‌سازی

بافت و خلاقیت استعاری: کاربری اصل فشار انسجام ... (محمود نقی زاده) ۳۰۹

شده است. در این نگاهت یکی از ویژگی‌های کلیدی بیماری کووید که انتقال سریع از یک فرد به فرد دیگر است برجسته‌سازی شده است. در متن خبر نویسنده به وضوح اشاره کرده است که این پدیده تلخ و ناخوشایند از فوتبال به سایر رشته‌های ورزشی سرایت نموده است. انگیزه استفاده از حوزه مبدأ کووید برای دلالت بر پدیده فحاشی و ناسزاگویی تحت تأثیر بافت زمانی دوره شیوع کرونا و عامل آگاهی نویسنده از محیط استادیوم‌ها می‌باشد. بر خلاف دو جمله بالا، در جملات (۲۴-۲۳) در نگاهت میان کرونا و زلزله، بیماری کرونا به عنوان حوزه مقصد و زلزله به عنوان حوزه مبدأ قرار گرفته است.

۲۳. هنوز وسط زلزله کرونا هستیم خبر آنلاین - ۱۹ فروردین

۲۴. پس‌لرزه‌های سیاست کووید صفر ۲۷ تیر ۱۴۰۲ دنیای اقتصاد

نگاشت‌های معنایی در دو جمله بالا برگرفته از بافت موقعیتی و جغرافیای کشور ایران دارد که به گفته پژوهشگران (نگارش، ۱۳۸۴؛ کریمی و احمدی، ۱۳۹۲) ۹۰ درصد آن روی گسل زلزله قرار دارد. قیاس کرونا با زلزله برای برجسته نمودن خطرات جانی و خسارات ناشی از ابتلا به این بیماری برای جامعه می‌باشد. هدف از کاربرد این قیاس ایجاد فضایی ذهنی برای خواننده است به طوری که همان تأثیر مخرب و خانمان‌برانداز زلزله را برای بیماری کرونا مفهوم‌سازی نماید. بافت محلی و تجارب متفاوت (differential experience) (Kovecses, 2005) در ایجاد و درک این استعاره نقش کلیدی دارد؛ هر چند که با بهره‌مندی از بافت همگانی، کاربرد دیگر حوزه‌های مبدأ نظیر سونامی یا آتشفشان نیز برای مفهوم‌سازی بیماری کرونا دور از ذهن نیست.

در جملات (۲۶-۲۵) اربعین حسینی به عنوان حوزه مقصد با دو پدیده کهکشان و اقیانوس به عنوان حوزه مبدأ مفهوم‌سازی شده است. خلاقیت استعاری در این دو جمله برگرفته از ایدئولوژی موجود در گفتمان می‌باشد. ایجاد یک فضای پیوندی (Fauconnier&Turner, 2002) بر اساس دو فضای متفاوت، راهکار نویسنده برای ایجاد این استعاره‌های بدیع است. در فضای اول آسمان، کهکشان راه شیری و خورشید و در فضای دوم زمین، فاصله بین حرم امام علی (ع) و حرم امام حسین (ع) وجود دارد. در این متن خبری نویسنده راجع به راه شور و شعور (در قیاس با راه شیری) بین دو حرم سخن می‌گوید و راهپیمایی در این مسیر را یک اثر هنری و یک حماسه می‌نامد. کاربرد واژه حماسه در متون مذهبی شیعی دارای بار ایدئولوژیک فراوان است و فضای جهاد و نبرد با دشمنان دین خدا را در ذهن متبادر می‌نماید.

۲۵. کهکشان هنر و حماسه در آسمان اربعین ۱۲ شهریور ۱۴۰۲ کیهان

۲۶. قطره از اقیانوس بی‌کران حماسه اربعین ۲۷ شهریور ۱۴۰۱ کیهان

در جمله (۲۶) راهپیمایی اربعین به دلیل وجود چند میلیون زیارت‌کننده در یک نگاهت مفهومی با عبارت *اقیانوس بی‌کران* مفهوم‌سازی شده است. کاربرد واژه‌های کلیدی نظیر *اقیانوس*، *بی‌کران* و *حماسه* در معنای استعاری برای نشان دادن قدرت ایدئولوژیک یک طیف و حمله به رقبای داخلی یا دشمنان خارجی تلقی می‌شود.

۲۷. رژیم صهیونیستی در طوفان الاقصی ضربه فنی شد. ۱ آذر ۱۴۰۲ عصرایران

استعاره مورد استفاده در جمله (۲۷) از نمونه‌های برجسته‌ای است که در آن انتخاب نوع استعاره مورد استفاده تحت تأثیر عامل آگاهی از موضوع و همچنین اعضاء شرکت‌کننده در گفتمان (شنوندگان) قرار دارد. مدال‌آوران مسابقات هانگژو که اغلب اعضای تیم ملی کشتی بودند با پدیدای ملموس به نام ضربه فنی آشنایی دارند و به همین دلیل گوینده جهت مفهوم‌سازی شکست در این بافت گفتمانی از عبارت *ضربه فنی* استفاده نموده است. ذکر این نکته لازم است که در صورت حضور ورزشکاران رشته‌های مشت‌زنی، شطرنج یا ورزش‌های با توپ مانند فوتبال، گوینده ممکن بود از عبارات دیگر نظیر *ناک‌اوت*، *مات* یا *باحت* استفاده نماید. نتیجه این‌که بافت گفتمان در کنار سایر مؤلفه‌های فرهنگی و تجارب جسمانی و نیز ویژگی‌های اقناعی این ابزار شناختی، نویسندگان، سیاستمداران، رهبران مذهبی و سخنرانان را به کاربرد عبارات استعاری بدیع در جهت تسهیل فرایند انتقال پیام، ایجاد جذابیت در کنش ارتباطی (Kovecses, 2005)، همراه نمودن شنوندگان و متقاعد کردن حضار در پذیرش نقطه نظر خود (Koller, 2004) ترغیب می‌نمایند.

۵. بحث و نتیجه‌گیری

بررسی نقش بافت به عنوان یکی از مؤلفه‌های اساسی در کنار اصل بدنمندی معنا در ایجاد خلاقیت استعاری مورد توجه پژوهشگران حوزه‌های مختلف نظیر زبان‌شناسی، ادبیات، مذهب و سیاست قرار گرفته است. استفاده از ظرفیت شناختی، زبانی و ادبی این پدیده در بافت مناسب به دلیل ایجاد انعطاف‌پذیری در منابع زبانی، امکان اقناع مخاطبین و ایجاد نظام ارزشی دوگانه (Charteris-Black, 2004) نقش بی‌بدیلی در کمک به گوینده برای انتقال مفاهیم و بیان احساسات خود دارد. پژوهش حاضر با بهره‌مندی از اصل فشار انسجام (Kovecses, 2015) که خود در بر گیرنده عامل بافت و عنصر بدنمندی می‌باشد به بررسی خلاقیت منبعث از بافت در متون خبری زبان فارسی می‌پردازد. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل عناوین و متون خبری نشان

بافت و خلاقیت استعاری: کاربست اصل فشار انسجام ... (محمود نقی زاده) ۳۱۱

می‌دهد که اولاً بافت موقعیتی که خود شامل بافت محیطی، اجتماعی، زبانی و فرهنگی می‌باشد نقش منحصر به فردی در ایجاد پیش‌زمینه لازم برای خلق عبارات استعاری بدیع دارد. چنانکه در نمونه‌های بررسی شده می‌توان دید غالباً دو یا چند نوع بافت مختلف در ایجاد استعاره‌های بدیع در یک متن یا عنوان خبری دخالت دارند. به عنوان مثال در جمله (۲) در بخش تحلیل داده‌ها که در زیر آمده است، بافت موقعیتی و به طور خاص بافت محیطی و زمانی (فصل زمستان) همراه با بافت ایدئولوژیک (مدعیان اصلاحات) در کنار عامل بدنمندی معنا (آلرژي) نویسنده را به خلق یک عبارت استعاری بدیع با استفاده از صنعت ادبی کنایه و طعنه (Musolff, 2017) ترغیب می‌نماید.

۲. هوا سرد شد. آلرژي مدعیان اصلاحات عود کرد.

۷. چک "هم تیم بی محل عطایی را نقد کرد!

در جمله (۷) در بخش تحلیل داده‌ها، نقش بافت و به طور خاص بافت زمانی و همچنین آگاهی نویسنده از موضوع گفتمان به همراه آرایه‌های ادبی از قبیل جناس و ایهام را می‌توان دید که ایجاد دو چارچوب‌های ذهنی (Sullivan, 2013) متفاوت کرده و اسباب تولید و درک عبارات استعاری بدیع را فراهم می‌آورد. در این جمله به کمک بافت و چارچوب‌های ذهنی ایجاد شده یکی از معانی واژه چک حشو تلقی شده و به علاوه موجب ایجاد نوعی حس خنده نیز می‌شود. نگاهی به جملات ۱۲ و ۱۴ در بخش تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که نقش بدن در ایجاد خلاقیت استعاری چنانکه در مطالعات پیشین تصور می‌شد در تقابل با عامل بافت قرار ندارد.

۱۲. فساد و تعارض منافع کمر اقتصاد ایران را شکسته است.

۱۴. نشسته بر زمین سر به آسمان می‌سایند.

به عبارت دیگر، بدن هم می‌تواند به عنوان عامل مشترک بین همه افراد جامعه (جمله ۱۲) منجر به تولید عبارات استعاری مشابه بر اساس استعاره مفهومی جامعه به عنوان بدن (موزلف، ۲۰۱۹) شود و هم می‌تواند بر اساس محدودیت‌های حسی حرکتی به عنوان بافت جسمانی محلی (جمله ۱۴) پیش‌زمینه مقتضی جهت تولید عبارت استعاری بدیع را فراهم آورد. در باب تأثیر مقولات فرهنگی و اجتماعی می‌توان ادعا کرد که بر پایه داده‌های بررسی شده، آگاهی نویسنده از وجود آیین‌ها و آداب و رسوم فرهنگی نظیر نقره داغ کردن حیوانات یا مجرمان و حلقه به گوش کردن غلامان یا افرادی که از حیث طبقه اجتماعی فرودست تلقی می‌شدند (عابدی و بگ‌جانی، ۱۳۹۱) باعث ایجاد عبارات استعاری بدیع در متون و عناوین

خبری شده است. نقش عوامل گفتمان در خلق استعاره‌های نوین را می‌توان در جملات زیر نشان داد که در آن به ترتیب دو عنصر گفتمانی شنونده (جمله ۲۷ در متن مقاله) و موضوع گفتمان (جمله ۵) به عنوان عوامل بافتی مؤثر در خلق عبارت استعاری نقش ایفا می‌کنند.

۲۷. ژیم صهیونیستی در طوفان الاقصی ضربه فنی شد.

۵. دنده معکوس قیمت‌ها در بازار خودرو

در مورد تأثیر عامل پیش‌زمینه‌سازی (Kovecses, 2015) در ایجاد خلاقیت استعاری باید گفت که این فرایند شناختی بر مبنای مؤلفه‌های فرهنگی رایج در جامعه و در راستای تجارب بدنمند افراد، شرایطی را مهیا می‌نماید تا گوینده و شنونده عبارات استعاری مشخصی را تولید و یا درک نمایند. به عنوان نمونه، تجارب ما از ابتلا به بیماری کرونا و همچنین وجود مؤلفه‌های فرهنگی و ایدئولوژیک جهاد و دفاع می‌تواند به ایجاد خلاقیت استعاری در جمله (۲۰) منجر شود.

۲۰. جامعه سلامت به تاسی از جهادگران دفاع مقدس در ایام کرونا حماسه آفرید.

نکته دیگر اینکه نگاشت میان حوزه‌ها در استعاره‌های مفهومی تابع محدودیت‌ها و قید و بندهایی است که از آن جمله می‌توان به فرهنگ، ساختار بدن و اصل ناوردایی (Lakoff & Turner, 1989) اشاره کرد. بر این اساس، مؤلفه‌های فرهنگی در نگاشت میان حوزه مبدأ و مقصد نقش غربال (Yu, 2008) را ایفا کرده و از بروز و ظهور تجارب بدنمند ناسازگار با فرهنگ اجتماعی ممانعت به عمل می‌آورد. همچنین در مفهوم‌سازی‌های استعاری که در آنها بدن به عنوان حوزه مبدأ نقش ایفا می‌کند (جمله ۱۲)، ساختار بدن انسان که در آن کمر به عنوان ستونی جهت ایستادن عمل کرده و پاها به عنوان ابزار حرکت و پویایی تلقی می‌شوند، در شیوه ظهور و ساختاری شدن عبارات استعاری نقش ایفا می‌کند. اصل ناوردایی (Lakoff & Turner, 1989) نیز به عنوان عنصری دیگر محدودیت‌هایی را بر نگاشت‌های مفهومی تحمیل می‌نماید تا بدین وسیله تنها ویژگی‌های مشخصی به صورت انتخابی و به شرط محفوظ بودن ساختار حوزه مقصد در نگاشت میان دو حوزه انتقال داده شوند. به عنوان مثال، در جمله (۱۲)، بدن و بیماری‌های جسمانی به عنوان حوزه مبدأ دارای مشخصات متعددی از قبیل قد، وزن، گردش خون، درجه حرارت، درد، حواس پنجگانه، توانایی راست ایستادن و توانایی حرکت هستند، ولی در نگاشت میان بدن، جامعه و اقتصاد تنها مؤلفه‌های ایستادگی، مقاومت و حرکت که با ساختار مقصد سنخیت دارند در عبارات استعاری ظهور پیدا می‌کنند. نکته پایانی اینکه کاربرد استعاره شیوه‌ای نو برای نگاه به دنیای پیرامون است و نویسندگان بر مبنای دو

بافت و خلاقیت استعاری: کاربرد اصل فشار انسجام ... (محمود نقی زاده) ۳۱۳

عنصر بافت و تجارب بدنمند از این ابزار شناختی در جهت ایجاد انسجام و همسویی با مؤلفه‌های فرهنگی و مختصات جسمانی بهره می‌برند.

کتاب‌نامه

- آقابزرگیان معصومخانی، آرش، ایرجی، مریم & عامری، حیات. (۱۴۰۱). بررسی ابزارهای خلاقیت استعاری در شعر معاصر از منظر معنی‌شناسی شناختی زبان‌شناخت. (۱۳)، ۱-۲۷
- انوری، حسن (۱۳۸۳). فرهنگ سخن. تهران: انتشارات سخن
- پورابراهیم شیرین، غیاثیان مریم سادات. (۱۳۹۲). بررسی خلاقیت‌های شعری حافظ در مفهوم‌سازی عشق. *نقد ادبی*. ۶ (۲۳): ۵۹-۸۲
- دولت‌آبادی، هادی و ایوبی، حجت‌الله. (۱۳۹۶). دوقطبی راست و چپ: پیشینه، ویژگی‌ها و پیدایش در سیاست. *جستارهای سیاسی معاصر*. ۸ (۲۴): ۱۲۵-۱۴۲
- دهخدا، علی اکبر (۱۳۱۰). *فرهنگ دهخدا*. تهران: انتشارات دانشگاه تهران. بازیابی در <https://abadis.ir/dehkhoda> (تارنما)
- عابدی، محمود، و بگ جانی، عباس. (۱۳۹۱). «حلقه در گوش کردن» در تاریخ و ادب فارسی. *ادب فارسی* (دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تهران)، ۲۲ (پیاپی ۱۰)، ۱-۲۰
- کریمی، مرتضی، احمدی، سید مرتضی (۱۳۹۲). پیامدهای امنیتی ناشی از مخاطرات محیط (زلزله) در کلان‌شهر تهران، *فصلنامه پژوهش‌های حفاظتی امنیتی*، ۲ (۷)، ۷۹-۱۰۴
- معین، محمد (۱۳۸۲). *فرهنگ لغت فارسی*. تهران: انتشارات زرین. برگرفته از <https://abadis.ir/moeen>
- نگارش، حسین. (۱۳۸۴). زلزله، شهرها و غسل‌ها. *پژوهش‌های جغرافیایی*، ۳۷ (۵۲)، ۹۳-۱۱۰
- <https://sid.ir/paper/378481/fa>
- Benczes, R. (2010). Setting Limits on Creativity in the Production and Use of Metaphorical and Metonymical Compounds. In Sascha Michel and Alexander Onysko (eds.), *Cognitive perspectives on Word Formation*, 219-242. Berlin and New York: Mouton de Gruyter.
- Charteris-Black, J. (2004). *Corpus Approaches to Critical Metaphor Analysis*. London: Palgrave Macmillan
- Clausner, T. and Croft W. (1997). Productivity and Schematicity in Metaphors. *Cognitive Science*, 21(3): 247-282.
- Fauconnier, G. and Turner, M. (2002). *The Way We Think*. New York: Basic Books.
- Fillmore, Ch. J. (1982). Frame Semantics. In The Linguistic Society of Korea (ed.), *Linguistics in the Morning Calm*, 111-137. Seoul: Hanshin.

- Gibbs, R. W. (2003). Prototypes in Dynamic Meaning Construal. In J. Gavins and G. Steen (eds.), *Cognitive Poetics in Practice*, 27–40. London: Routledge.
- Gibbs, R. W. (2006). *Embodiment and Cognitive Science*. New York and Cambridge: Cambridge University Press.
- Goatly, A. (2007). *Washing the Brain: Metaphor and Hidden Ideology*. Amsterdam: John Benjamins.
- Grady, J. (1997). *Foundations of Meaning: Primary Metaphors and Primary Scenes*. Ph.D. diss., Department of Linguistics, University of California at Berkeley.
- Klopf, D. W. & Cambrar. E. (1979) Communication Apprehension among College Students in America, Australia, Japan, and Korea. *Journal of Psychology*, 102, 27-3 1.
- Koller, V. (2004). *Metaphor and Gender in Business Media Discourse: A critical Cognitive Study*. Basingstoke and New York: Palgrave.
- Kövecses, Z. (2005). *Metaphor in Culture. Universality and Variation*. Cambridge-New York: Cambridge University Press
- Kövecses, Z. (2009). Metaphor, Culture, and Discourse: the Pressure of Coherence. In Andreas Musolff and Jrg Zinken, (eds.), *Metaphor and Discourse*, 11–24. London: Palgrave Macmillan.
- Kövecses, Z. (2010). A New Look at Metaphorical Creativity in Cognitive Linguistics. *Cognitive Linguistics*, 21(4): 663–697.
- Kövecses, Z. (2015). *Where Metaphors Come from. Reconsidering Context in Metaphor*. Oxford-New York: Oxford University Press.
- Lakoff, G. & Johnson, M. (1980). *Metaphors We Live by*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Lakoff, G. and Turner, M. (1989). *More Than Cool Reason: A Field Guide to Poetic Metaphor*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Musolff, A. (2017). Metaphor, irony and sarcasm in public discourse. *Journal of Pragmatics*, 109, 95–104.
- Musolff, A. (2019). Creativity in Metaphor Interpretation. *Russian Journal of Linguistics*, 23(1), 23-39. doi: [10.22363/2312-9182-2019-23-1-23-39](https://doi.org/10.22363/2312-9182-2019-23-1-23-39)
- Prince, V. and Ferrari, S. (1996) ‘A Textual- Clues Approach for Generating Metaphors as Explanations by an Intelligent Tutoring System’, in S. Botley *et al.* (eds), *Proceedings of Teaching and Language Corpora 1996* (Lancaster: University Centre for Computer Corpus Research on Language), pp. 217–32.
- Rakova, M. (2003). The Extent of the Literal: Metaphor, Polysemy and Theories of Concepts. London: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1057/9780230512801>
- Sakuragi, T. (2004). Association of Culture with Shyness among Japanese and American University Students. *Perceptual and Motor Skills*, 98(3,Pt1), 803–813. <https://doi.org/10.2466/PMS.98.3.803-813>
- Segrave, O J. (2000). The Sports Metaphor in American Cultural Discourse, Culture, Sport, Society: *Cultures, Commerce, Media, Politics*, 3:1, 48-60
- Semino, E. (2008). *Metaphor in Discourse*. Cambridge: Cambridge University Press.

بافت و خلاقیت استعاری: کاربست اصل فشار انسجام ... (محمود نقی زاده) ۳۱۵

- Sinha, Ch. (2007). Cognitive Linguistics, Psychology, and Cognitive Science. In D. Geeraerts and H. Cuyckens (eds.). *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics*, 1266–1294. New York: Oxford University Press.
- Sperber, D. and Wilson, D. (1995). *Relevance: Communication and Cognition*. Cambridge, MA: Blackwell.
- Sperber, D. and Wilson, D. (2008). A Deflationary Account of Metaphor. In R. Gibbs (ed.). *The Cambridge Handbook of Metaphor and Thought*, 84–105. New York: Cambridge University Press.
- Stern, J. (2008). Metaphor, Semantics, and Context. In: Gibbs, Jr. RW, ed. *The Cambridge Handbook of Metaphor and Thought*, 262-279. New York: Cambridge University Press.
- Sullivan, K. (2013). *Frames and Constructions in Metaphoric Language*. Amsterdam: John Benjamins.
- Van Dijk, T. (2009). *Society and Discourse: How Social Contexts Influence Text and Talk*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Yu, N. (2008). Metaphor from Body and Culture. In Raymond Gibbs (ed.), *The Cambridge Handbook of Metaphor and Thought*, 247–261. New York: Cambridge University Press.
- Zinken, J. (2007). Discourse Metaphors: The Link between Figurative Language and Habitual Analogies. *Cognitive Linguistics*, 18(3): 445–466.